

L'acord amb Turquia, una sortida en fals a la crisi dels refugiats

La visió a curt termini de la Unió Europea suposa donar una primera pilota d'oxigen per a Grècia i els països balcànics davant la previsió d'una major afluència de refugiats i migrants a la primavera | Anàlisi de Sergio Maydeu, analista de conflictes i col·laborador del CIDOB

Una família de refugiats a l'entorn del camp d'Idomeni | Sergi Cámara

La crisi de refugiats a Europa passa de pantalla després del principi d'acord aconseguit aquesta setmana entre la Unió Europea i Turquia (<http://www.naciodigital.cat/noticia/104627/unió/europea/adverteix/dies/immigració/irregular/acaba> t), la lletra petita de la qual coneixerem en la cimera europea de la setmana vinent. Aquest acord, aconseguit *in extremis* després del tancament de fronteres dels països balcànics no és més que una nova demostració de la incapacitat europea per trobar una resposta comuna, equilibrada i compartida per fer front al repte que suposa aquesta crisi.

La realitat viscuda aquestes últimes setmanes a Idomeni, on milers de refugiats i migrants han quedat atrapatats (<http://www.naciodigital.cat/noticia/104701/mal/temps/agreuja/situació/limit/dels/refugiats/frontera/grecia/macedonia>) després del tancament de fronteres decretat pel govern de Macedònia, confirma que la decisions unilaterals prevalen sobre les comunes, la qual cosa dificulta la presa de decisions davant una crisi que afecta al propi cor del que significa el projecte europeu.

Més enllà del debat obert sobre la legalitat de l'acord que es va a signar amb Turquia és important entendre quin és actualment la doble aposta dels 28 davant aquesta crisi. D'una banda, externalitzar la responsabilitat del control de part de la frontera sud d'Europa, deixant en

---

mans de Turquia que actui com a policia d'un dels principis bàsics de qualsevol estat. En segon lloc, focalitzar tots els esforços de negociació i control en els refugiats sirians, obviant la realitat tossuda dels fets, i és que no estem solament davant una crisi de refugiats siriana, sinó africana i de l'Orient Mitjà. Les afirmacions de diferents governs europeus de limitar el dret d'asil a sirians, i considerar els nacionals d'altres països que actualment tenen un conflicte armat obert com a zones segures, ho confirma.

La visió curtplacista de la UE suposa donar una primera pilota d'oxigen per a Grècia i els països balcànics davant la previsió d'una major aflluència de refugiats i migrants amb la millora de les condicions climatològiques a l'Egeu. Però aquest curtplacisme no permet veure la fotografia general de la crisi de refugiats que abasta molt més que Síria, i sobre la qual la Unió Europea amb prou feines ha obert el debat sobre quin pot ser el seu paper en ambdues regions. Els dirigents polítics europeus parlen de resoldre la crisi en origen i no hi ha propostes fermes per fer alguna cosa allà. Tenint en compte que els acords aconseguits en el si de la UE són incomplerts sistemàticament, tampoc resulta estrany que no es vulgui obrir el debat exterior. Tancar la ruta balcànica no vol dir no molt menys que no es puguin obrir (o reobrir) altres rutes a través del Mediterrani. Només cal recordar que l'any 2015 més de 170.000 persones van arribar a Itàlia creuant el Mediterrani des de Líbia. També se sap que el govern albanès està en permanent contacte amb l'italià davant la previsió que s'obri una ruta a través de la seva porosa frontera amb Grècia.

Turquia mentrestant està jugant a la perfecció les seves cartes en aquesta crisi. És conscient del seu paper central no solament en el control dels fluxos migratori com a teòrica zona de trànsit entre els conflictes iraquiana, afganesa i siriana respecte Europa, si no també com a part activa en la resolució (o no) de la guerra a Síria. Turquia té la clau per agreujar o descongestionar la crisi a Europa, i és conscient d'això.

Idomeni és l'últim dels símbols d'una pèssima gestió europea. No obstant això Europa equivocarà el seu diagnòstic per resoldre aquesta crisi de refugiats si juga la seva partida a una carta, Turquia. Que hàgim passat de pantalla no vol dir ni molt menys que la crisi estigui controlada. Simplement seguim provant a cegues.

*Sergio Maydeu-Olivares és analista de conflictes, consultor i col·laborador del CIDOB